

TANTÁRGYI TEMATIKA

2026/2027. tanév 1. félév; Információs és médiajog 1.; Jogász

(Nappali)

Tantárgy neve: Információs és médiajog 1.	Tantárgy Neptun-kódja: AJALK260N7 AJIMT290N3 Tárgyfelelős intézet: Államtudományi Intézet/Alkotmányjogi Tanszék Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Jámbor Adrienn egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): Prof. Dr. Paulovics Anita egyetemi tanár, Dr. Panyi Béla c. egyetemi docens, Dr. Jámbor Adrienn egyetemi docens	
Javasolt félév: 3.	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 2 óra/hét	Számonkérés módja: Kollokvium
Kreditpont: 3 kredit	Munkarend: Nappali
Tantárgy feladata és célja: A tárgy célja megismertetni a hallgatókkal a személyes adatok védelmének és a közérdekű adatok nyilvánosságának jogi alapjait, az adatvédelem és az információs szabadság alapintézményeit, ezen jogterületek hazai szabályozását, a hatósági gyakorlatot és a 2018. május 25. napjától közvetlenül alkalmazandó Általános Adatvédelmi Rendelet, mint Európai Unió jogforrás főbb szabályait. A konzultációk célja a tananyag elsajátításának megkönnyítése, a hallgatók egyéni felkészülésének segítése, a felmerült kérdések megbeszélése. Fejlesztendő kompetenciák: <i>tudás:</i> T1, T2, T6 <i>képesség:</i> K1, K2, K8, K14, K15 <i>attitűd:</i> A4, A5, A10 <i>autonómia és felelősség:</i> F2, F7	
Tantárgy tematikus leírása: 1. Bevezetés. Az alapjogvédelem és az információs jogok. Alapfogalmak. Az alkotmányos jogok jelentősége. 2. Az adatvédelem elméleti kérdései: magánszféravédelem-adatvédelem; a személyes adatok védelméhez való jog alkotmányos védelme, információs hatalom és információs önrendelkezés. 3. Az Általános Adatvédelmi Rendelet 2018 májusától alkalmazandó és magyar Infotv. hatályos fogalmai. A GDPR tárgya, hatálya. 4. Értelmezési kérdések az adatvédelemben: személyes adat, adatalany, különleges adat, adatkezelés, adatkezelő, adattovábbítás, nyilvánosságra hozatal, adatvédelmi incidens. 5. Az adatvédelem általánosan elismert alapelvei. 6. A jogszerű adatkezelés feltételei: jogalap és célhoz kötöttségi feltételek, a hozzájárulás érvényességének kritériumai különböző környezetben. 7. Az érintett jogai. Az érintett jogok érvényesülését biztosító intézkedések. Az érintett jogainak korlátozása. 8. A személyes adatok védelme és az információs szabadság konfliktusa. A közfeladatot ellátó személyek és a közszereplők problémája. Az információs szabadság ára, társadalmi hasznai. Az információs szabadság a magyar jogban. Az információs szabadság és az adatvédelem történelmi alapjai a felvilágosodásban. 9. Az információs szabadság modern eszméi, az aktív nyilvánosság. Információs szabadság és sajtószabadság. Az információs önrendelkezési jog, az NSZK Alkotmánybíróságának 1983-as	

határozata a népszámlálásról. Az információs szabadságjogok és a magyarországi rendszerváltás. Az Európai Emberi Jogi Bíróság joggyakorlata.

10. Az Alkotmánybíróság határozata a személyes adatok védelméről és az információs szabadságról, a bírósági gyakorlat.
11. Az adatvédelmi nyilvántartás és az adatvédelmi tisztviselő hatáskörei és feladatai.
12. A NAIH mint az adatvédelem és az információs szabadság védnöke.
13. Az univerzális nemzetközi egyezmények. Az adatvédelem alapelvei: az OECD adatvédelmi irányelvei. Az Európa Tanács 1981-es Adatvédelmi Egyezménye.
14. Határokat átlépő adattovábbítások, a megfelelő védelmi szint követelménye.

	Okt. ip.	Előadások
1.	IX. 8.	Bevezetés. Az alapjogvédelem és az információs jogok. Alapfogalmak. Az alkotmányos jogok jelentősége.
2.	IX. 15.	Az adatvédelem elméleti kérdései: magánszféravédelem-adatvédelem; a személyes adatok védelméhez való jog alkotmányos védelme, információs hatalom és információs önrendelkezés.
3.	IX. 22.	Az Általános Adatvédelmi Rendelet 2018 májusától alkalmazandó és magyar Infotv. hatályos fogalmi. A GDPR tárgya, hatálya.
4.	IX. 29.	Értelmezési kérdések az adatvédelemben: személyes adat, adatalany, különleges adat, adatkezelés, adatkezelő, adattovábbítás, nyilvánosságra hozatal, adatvédelmi incidens.
5.	X. 6.	Az adatvédelem általánosan elismert alapelvei.
6.	X. 13.	A jogszerű adatkezelés feltételei: jogalap és célhoz kötöttségi feltételek, a hozzájárulás érvényességének kritériumai különböző környezetben. Az érintett jogai. Az érintetti jogok érvényesülését biztosító intézkedések. Az érintett jogainak korlátozása.
7.	X. 20.	A személyes adatok védelme és az információs szabadság konfliktusa. A közfeladatot ellátó személyek és a közszereplők problémája. Az információs szabadság ára, társadalmi hasznai. Az információs szabadság a magyar jogban. Az információs szabadság és az adatvédelem történelmi alapjai a felvilágosodásban. Önkéntes zárthelyi dolgozat.
8.	X. 27.	SZÜNET.
9.	XI. 3.	Az információs szabadság modern eszméi, az aktanyilvánosság. Információs szabadság és sajtószabadság. Az információs önrendelkezési jog, az NSZK Alkotmánybíróságának 1983-as határozata a népszámlálásról. Az információs szabadságjogok és a magyarországi rendszerváltás. Az Európai Emberi Jogi Bíróság joggyakorlata.
10.	XI. 10.	Az Alkotmánybíróság határozata a személyes adatok védelméről és az információs szabadságról, a bírósági gyakorlat.
11.	XI. 17.	Az adatvédelmi nyilvántartás és az adatvédelmi tisztviselő hatáskörei és feladatai.
12.	XI. 24.	A NAIH mint az adatvédelem és az információs szabadság védnöke.
13.	XII. 1.	Önkéntes zárthelyi dolgozat. Az univerzális nemzetközi egyezmények. Az adatvédelem alapelvei: az OECD adatvédelmi irányelvei. Az Európa Tanács 1981-es Adatvédelmi Egyezménye. Határokat átlépő adattovábbítások, a megfelelő védelmi szint követelménye
14.	XII. 8.	Félév zárása.

Félévközi számonkérés: Megajánlott jegy.

A kollokvium teljesítésének módja, értékelése:

Teljesítés módja: szóbeli vagy írásbeli kollokvium ötfokozatú értékeléssel. A sikeres félévközi önkéntes ZH kiváltja a kollokvium első felének számonkérését. A ZH és a kollokvium eredményének átlaga adja a végleges érdemjegyet.

Teljesítés értékelése: az ötfokozatú értékelés az alábbi százalékos megoszlás alapján alakul ki:

Jeles (5): 88–100 %

Jó (4): 75–87 %

Közepes (3): 63–74 %

Elégséges (2): 51–62 %

Elégtelen (1): 0–50 %

Kötelező irodalom:

1. Majtényi László – Bayer Judit: *Információs és médiajog 1.* 2017. (elektronikus tananyag)
2. Majtényi László – Szabó Máté Dániel: *Információs- és médiajog 2.* Miskolc: Miskolci Egyetemi Kiadó, 2014. (vonatkozó fejezetek)
3. Mark Freedland: *Data Protection and Employment in the European Union.* Oxford University, 1999.

Ajánlott irodalom:

1. Arany Tóth Mariann: A munkavállalók személyes adatainak védelme az internet munkahelyi használatának ellenőrzésekor, *Infokommunikáció és jog.* - 5. (2008) 26., 170–175. o.
2. Arany Tóth Mariann: Gondolatok a munkavállalók személyiségi jogainak védelméről a magyar munkajogban, *Jogtudományi Közlöny.* - 63. (2008) 3., 129-139. o.
3. Jóri András: *Adatvédelmi kézikönyv.* Budapest: Osiris, 2005.
4. Jóri-Hegedüs-Kerekes (szerk.): *Adatvédelem és információszabadság a gyakorlatban.* Budapest: Complex, 2010.
5. *Handbook on European Data Protection Law.* European Agency for Fundamental Rights, 2013.
6. NAIH Állásfoglalások:
 - munkáltatói háttérvizsgálatról (NAIH/2016/4386/2/V)
 - munkavállalókról fénykép milyen esetekben készíthető (NAIH/2016/2695/2/V)
 - gépjárműbe szerelt GPS munkáltatói ellenőrzés céljából történő felhasználásáról (NAIH-42-6/2013/V)
 - a munkahelyen alkalmazott elektronikus megfigyelőrendszer alapvető követelményeiről
7. A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság tájékoztatója a munkahelyi adatkezelések alapvető követelményeiről